

14.02.2019.

Cēsis

**SIA „Tolmets Vidzeme”
PIENĒMŠANAS UN KVALITĀTES KONTROLES
TEHNISKIE NOTEIKUMI KRĀSAINO METĀLU LŪŽŅIEM - VERSIJA NR. 4.**

1. Alumīnijs pārtika-

- a. Pilnīgi tīrs pārtikas alumīnijs bez lējumu rokturiem, bez melno metālu vai kādiem citiem piemaisījumiem, pieļaujami apdegumi, piedegumi, oksidācija, bez pārstrādes ir gatavs realizācijai. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 3%;
- b. Alumīnijs pārtikas (netīrs) - Netīrs pārtikas alumīnijs ar neatdalītiem lējumu rokturiem, dzelzs piemaisījumiem, stīpām, tāds metāls, kuram jāveic papildus darbs metāla attīrīšanai no dzelzs daļām un nepārtikas alumīnija daļu atdalīšanai. No bruto svara tiek atrēķināts aptuveni dzelzs daudzums un no atlikušā svara atrēķināts piesārņojuma procents- 6%;
- c. Alumīnija- vara radiatoru- radiatoru, kas pārsvarā ir tikuši izmantoti dzesēšanas sistēmās ar vara trupiņām un alumīnija plāksnītēm. Piesārņojuma procents tiek atrēķināts no 3-6%, kur 3% piesārņojuma tiek atrēķināts materiālam, kurš ir tīrs un bez dzelzs piemaisījumiem, savukārt materiālam, kurš satur piemaisījumus, tiek atrēķināti 6% piesārņojuma. Ja radiatoru ir ar dzelzs vai citiem piesārņojumiem vairāk, kā 6%, piesārņojuma % tiek palielināts.

2. Alumīnijs korpuss, lietais- (motoru bloki, galvas u.c. lējumi)-

- a. Lietais alumīnijs, kurš satur līdz 3% dzelzs daļu piemaisījumu, nav jāveic papildus apstrāde un citi sagatavošanas darbi- motoru blokiem, galvām dzelzs skrūves nogrieztas līdz ar korpusu, nav jābūt pilnīgi bez dzelzs daļām. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 3%;
- b. Netīrs lietais alumīnijs, kurš satur vairāk kā 3% dzelzs daļu piemaisījumu, tāds metāls, kuram jāveic papildus darbs alumīnija attīrīšanai no dzelzs daļām, ir jāveic papildus apstrāde un citi sagatavošanas darbi- tiek pieņemts kā Alumīnijs ar dzelzs piemaisījumu (Al%).

3. Alumīnijs plāksnes (prokats)-

- a. Alumīnija plāksnes (prokats), pilnīgi tīri attīrīts materiāls no citiem dzelzs vai citu nemetālisko daļu piemaisījumiem, nav jāveic papildus apstrāde un citi sagatavošanas darbi. Pēc gabarītiem ne lielāks par 1,5 x 1,5 m. Var būt pārklāts ar krāsu. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 3%, pamatojoties uz oksidācija vai citu pārklājumu nobirumu veicot šāda materiāla presēšanas darbus;
- b. Netīras alumīnija plāksnes (prokats), kurš satur citu metālisko vai nemetālisko daļu piemaisījumus, tāds metāls, kuram jāveic papildus darbs alumīnija attīrīšanai no dzelzs vai citu nemetālu daļām, kurš pārsniedz 1,5 x 1,5 m gabarītus, ir pārklāts ar biežām ķīmiskām vielām- piemēram piķis. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 10%.

4. Alumīnija radiatoru-

- a. Alumīnija radiatoru no automašīnu un citu iekārtu dzesēšanas sistēmām. Nedrīkst saturēt dzelzs un citu nemetālisko daļu piemaisījumus ne vairāk kā 3%. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 5%-7%;

- b. Neattīrīti alumīnija radiatori no automašīnu un citu iekārtu dzesēšanas sistēmām, kas satur dzelzs vai citu nemetālisko daļu piemaisījumus, stiprinājumus u.t.t. No kopējā svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 7 un vairāk % atkarībā no piemaisījumu daudzuma.
- 5. Alumīnija dzērienu skārdenes (bundžas), Alumīnija sīkumi-**
- a. Alumīnija dzērienu skārdenes (bundžas)- tīras alumīnija skārdenes bez metāla piesārņojumiem. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 5%.
- b. Alumīnija sīkumi- sīkas alumīnija lūžņu daļas mazākas izmēros par 5x5x5cm. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 5%.
- 6. Alumīnijs ar dzelzs piemaisījumu līdz 40% (Al%), Alumīnija skaidas-**
- a. Alumīnijs ar dzelzs piemaisījumu līdz 40%- visbiežāk lūžņos tie ir alumīnija riteņu rumbas, kartupeļu grozi, motoru bloki, galvas ar dzelzs daļām u.c. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 5%.
- b. Alumīnija skaidas- tīras alumīnija skaidas bez metāla piesārņojumiem. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 5%.
- 7. Alumīnijs KrFe, Alumīnija follija-**
- a. Alumīnijs KrFe- Alumīnija lūžņi, kur dzelzs un citu piemaisījumu procents ir vairāk nekā 40%, metāls ir jāattīra no dzelzs un citiem piemaisījumiem. Attīrīšanas process ir sarežģītāks un komplicētāks, kā citu metāllūžņu attīrīšanai- t.i. ir jāpielieto ne tikai āmurs un „rezaks”, bet arī instrumenti, specatslēgas. Piemēram, šādi lūžņi ir ātrumkārbas, eļļas sūkņi. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 5%.
- b. Alumīnija follija- tīra alumīnija follija bez krāsas, piķa piekausējumiem vai citām nemetāliskām daļām- no svara tiek atrēķināts 5% piesārņojums (sadegšanas procents). Ja follija ir netīra, slapja, krāsota vai ar citu nemetālisku daļu piejaukumu- no svara tiek atrēķināts piesārņojums līdz pat 50% no svara.
- 8. Alumīnijs EL KRFE**
- a. tāds alumīnijs, kurš ir piesārņots ar metāla vai citu nemetālu daļām vairāk kā 40% un satur sevī elektro tehnisko alumīniju. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 5%.
- 9. Varš, kapars-**
- a. Pilnīgi tīrs vara lūznis bez melno metālu vai kādiem citiem piemaisījumiem, bez pārstrādes ir gatavs realizācijai. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents, kurš tiek noteikts novērtējot metāllūžņu tīrības pakāpi un kvalitāti- 1-3%;
- b. Netīrs vara lūznis ar neatdalītiem citu metālu vai nemetālu daļu piesārņojumiem, tāds lūznis, kuram jāveic papildus darbs metāla attīrīšanai no piesārņojuma. No bruto svara tiek atrēķināts aptuvenš dzelzs vai citu nemetāla daļu daudzums un no atlikušā svara atrēķināts piesārņojuma procents- 6% vai no kopējā netīrā metāla bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents līdz pat 25%. Pārsvārā šie vara lūžņi ir neattīrīti no izolācijas vai daļēji no izolācijas attīrīti kabeli un tinumi, kuriem ir nepieciešama papildus apstrāde, apdedzināšana un attīrīšana.
- 10. Misiņš, bronza-**
- a. Pilnīgi tīrs misiņa (bronzas) lūznis bez melno metālu vai kādiem citiem piemaisījumiem, bez pārstrādes ir gatavs realizācijai. No bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents, kurš tiek noteikts novērtējot metāllūžņu tīrības pakāpi un kvalitāti- 3-10%;
- b. Netīrs misiņa (bronzas) lūznis ar neatdalītiem citu metālu vai nemetālu daļu piesārņojumiem, tāds lūznis, kuram jāveic papildus darbs metāla attīrīšanai no piesārņojuma. No bruto svara tiek atrēķināts aptuvenš dzelzs vai citu nemetāla daļu daudzums un no atlikušā svara atrēķināts piesārņojuma procents- 6% vai no kopējā netīrā metāla bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents līdz pat 25%.

Pārsvarā šie vara lūžņi ir neattīrīti no izolācijas vai daļēji no izolācijas attīrīti kabeļi un tinumi, kuriem ir nepieciešama papildus apstrāde, apdedzināšana un attīrīšana.

- c. Misiņa patronas- munīcijas patronas- no svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents, kurš tiek noteikts novērtējot metāllūžņu tīrības pakāpi un kvalitāti- 5-10%, pirms pieņemšanas jāpārlicinās par to, lai patronu čaulītes būtu tukšas.

11. Misiņa, bronzas skaidas-

- a. tīras misiņa vai bronzas skaidas bez metāla skaidu piejaukuma. Iepērkot no brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 2%;

12. Nerūsējošais tērauds-

- a. Pilnīgi tīrs nerūsējošā tērauda lūznis bez melno metālu vai kādiem citiem piemaisījumiem, bez pārstrādes ir gatavs realizācijai. No brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents, kurš tiek noteikts novērtējot metāllūžņu tīrības pakāpi un kvalitāti- 2-5%;
- b. Netīrs nerūsējošā tērauda lūznis ar neatdalītiem citu metālu vai nemetālu daļu piesārņojumiem, tāds lūznis, kuram jāveic papildus darbs metāla attīrīšanai no piesārņojuma. No brutto svara tiek atrēķināts aptuvenš dzelzs vai citu nemetāla daļu daudzums un no atlikušā svara atrēķināts piesārņojuma procents- 6% vai no kopējā netīrā metāla brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents līdz pat 25%. Pārsvarā šie vara lūžņi ir neattīrīti no izolācijas vai daļēji no izolācijas attīrīti kabeļi un tinumi, kuriem ir nepieciešama papildus apstrāde, apdedzināšana un attīrīšana.

13. Automašīnu radiatoru- misiņa- vara automašīnu radiatoru:

- a. Tīri- bez dzelzs kronšteinu, stiprinājumiem un citiem piemaisījumiem. Iepērkot no brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents, kurš tiek noteikts novērtējot metāllūžņu tīrības pakāpi un kvalitāti- 2-5%;
- b. Netīri- ar dzelzs kronšteinu, stiprinājumiem un citiem piemaisījumiem. Iepērkot no brutto svara tiek atrēķināts aptuvenš dzelzs vai citu piemaisījumu daudzums un no atlikušā svara atrēķināts piesārņojuma procents- 6% vai no kopējā netīrā metāla brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents līdz pat 25%. Pārsvarā šie vara lūžņi ir neattīrīti no izolācijas vai daļēji no izolācijas attīrīti kabeļi un tinumi, kuriem ir nepieciešama papildus apstrāde, apdedzināšana un attīrīšana.

14. Magnijs-

- a. Pilnīgi tīrs magnija lūznis bez melno metālu vai kādiem citiem piemaisījumiem, bez pārstrādes ir gatavs realizācijai. No brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 2%;
- b. Netīrs magnija lūznis ar neatdalītiem citu metālu vai nemetālu daļu piesārņojumiem, tāds lūznis, kuram jāveic papildus darbs metāla attīrīšanai no piesārņojuma. No brutto svara tiek atrēķināts aptuvenš dzelzs vai citu nemetāla daļu daudzums un no atlikušā svara atrēķināts piesārņojuma procents- 6% vai no kopējā netīrā metāla brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents līdz pat 25%. Pārsvarā šie vara lūžņi ir neattīrīti no izolācijas vai daļēji no izolācijas attīrīti kabeļi un tinumi, kuriem ir nepieciešama papildus apstrāde, apdedzināšana un attīrīšana.

15. CAM- cinka, alumīnija, magnija sakausējums-

- a. CAM lūznis (automašīnu karburatori, mēbeļu furnitūra- durvju rokturi, dekoratīvie elementi, automašīnu restes, automašīnu rokturi, piekaramās atslēgas, padomju laika skandas, motociklu bremžu diski)- attīrīts, izjaukts, pēc iespējas izskrūvētas vai kā savādāk atdalītas visas dzelzs skrūves un citi metāla vai citu nemetālisku materiālu piemaisījumi, tāds materiāls, kurš satur līdz 5% piemaisījumu, nav jāveic attīrīšana un ir gatavs bez pārstrādes tālākai realizācijai. No brutto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents, kurš tiek noteikts novērtējot metāllūžņu tīrības pakāpi un kvalitāti- no 3 līdz 5%;
- b. CAM lūznis, materiāls, kurš tikai daļēji ir attīrīts un izjaukts. Daļēji atdalītas dzelzs skrūves un citi metāla vai citu nemetālisku materiālu piemaisījumi, tāds materiāls,

kuram tie metāla vai nemetāla daļu piemaisījumi- skrūves, stieņi, stiepņi un citi, kas neattiecas uz doto materiāla vienību, ir atdalīti, nogriezti. Tās skrūves un citi piemaisījumi, kas ir līdz ar materiāla virsmu, ir atstātas neatdalītas. Šādam materiālam arī nav jāveic papildus attīrīšana pirms tā realizācijas, bet tam no bruto svara tiek atrēķināts lielāks piesārņojuma procents- no 5 līdz 10%;

- c. Netīrs CAM lūznis ar neatdalītiem citu metālu vai nemetālu daļu piesārņojumiem, nav atdalīts ne tikai no tām skrūvēm vai citiem piemaisījumiem, kas ir līdz ar materiāla virsmu, bet arī visi ārēji piemaisījumi- stieņi, stiepņi, vadīklas u.c. ir atstāti neatdalīti, tāds lūznis, kuram jāveic papildus darbs materiāla attīrīšanai no piemaisījumiem. No bruto svara tiek atrēķināts aptuvenš dzelzs vai citu nemetāla daļu daudzums un no atlikušā svara atrēķināts piesārņojuma procents- 10% vai no kopējā netīrā metāla bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents līdz pat 25% vai vairāk, novērtējot piesārņojuma daudzumu „uz aci”.

16. Svins-

- a. Tīrs svins- bez dzelzs vai citu nemetālisko daļu piejaukumiem. Iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 1%;
- b. Netīrs svins- visbiežāk netīri svina kabeļu atgriezumi, automašīnu riepu atsvari. Iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- līdz 50%;

17. Alva-

- a. Alva, lodalva gan lējumos, stieņos gan stieplēs ar lodēšanas palīgvielām (kaliforniju u.c.) pildīta vai nē. Tīrai alvai bez piemaisījumiem iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 1%, netīrai alvai ar piesārņojumu iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 1%-50%, atkarībā no piesārņojuma daudzuma, kas tiek noteikts aptuveni „uz aci”, vienojoties ar klientu;

18. Automašīnu katalizatori-

- a. tīri, bez korpusa Eiropas automašīnu katalizatori. Netiek atrēķināts piesārņojuma procents;

19. Automašīnu katalizatori keramiskie, ASV-

- a. katalizatori ar apvalku, ASV automašīnu katalizatori vai keramiskie katalizatori Netiek atrēķināti piesārņojuma procenti;

20. Hroma lūžņi-

- a. Iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents, kurš tiek noteikts novērtējot metāllūžņu tīrības pakāpi un kvalitāti- 2-5%;

21. Elektromotori- ar vara tinumiem- elektromotori, kuriem ir alumīnija tinumi, tiek pieņemti kā KRFE kategorijas krāsainie metāllūžņi

- a. Iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 1 līdz 50% (skatīt fotogrāfijas piesārņojuma procenta noteikšanai), atkarībā no tehnisko lēmumu (skriemeļi, balsti, vāki, stiprinājumi) daudzumam uz motoriem;
- b. Standarta cenrāža cena tiek piemērota tādiem elektromotoriem, kuru vara (Cu%) saturs ir 8-10% no svara, kā arī elektromotora masa nepārsniedz 500kg;
- c. Elektromotoriem, kuru svars ir 500 kg līdz 750 kg, ir jāpiemēro cena par 100 eur/tn zemāka;
- d. Elektromotoriem, kuru svars ir 750 kg un vairāk, ir jāpiemēro cena par 150 eur/tn zemāka;

22. Ledusskapju elektromotori jeb kompresori-

- a. Iepērkot šādus elektromotorus – kompresorus ar eļļu, no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 15% (eļļas tiesa), maksimālais šādu kompresoru svars – 20kg, ja smagāks, jāpērk kā melnie metāllūžņi;

23. Akumulatoru baterijas-

- a. Svina – skābes (arī želejas) akumulatori. Akumulatori bez redzamiem bojājumiem, ar bojājumiem, ar un bez skābes. Iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 1%;
- b. Svina – sārnu akumulatori, bez un ar redzamiem bojājumiem. Nedrīkst būt pārāk stipri korodējuši līdz stadijai, kad tiem notiek sabrukšana. Minimālais izmērs 20cm vismaz vienā dimensijā.
- c. Akumulatoru baterijas (niķeļa kadmija baterijas). Iepērkot no bruto svara tiek atrēķināts piesārņojuma procents- 1%. Akumulatoru baterijas nedrīkst būt stipri bojātas, stipri izrūsējušiem korpusiem, atvērtiem vākiem.

SIA „Tolmets Vidzeme”

Valdes priekšsēdētājs

A. Jurciņš